

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות ומינהל הביטוח והגביה

חוזר כללי – 135/09 חוזר ביטוח - 1387 חוזר גמלאות - 411	תאריך: כ' באלול, התשס"ט 9 בספטמבר, 2009
--	--

נושא: קביעת מעמדם של בני זוג כ"ידועים בצבור"

מטרת החוזר:

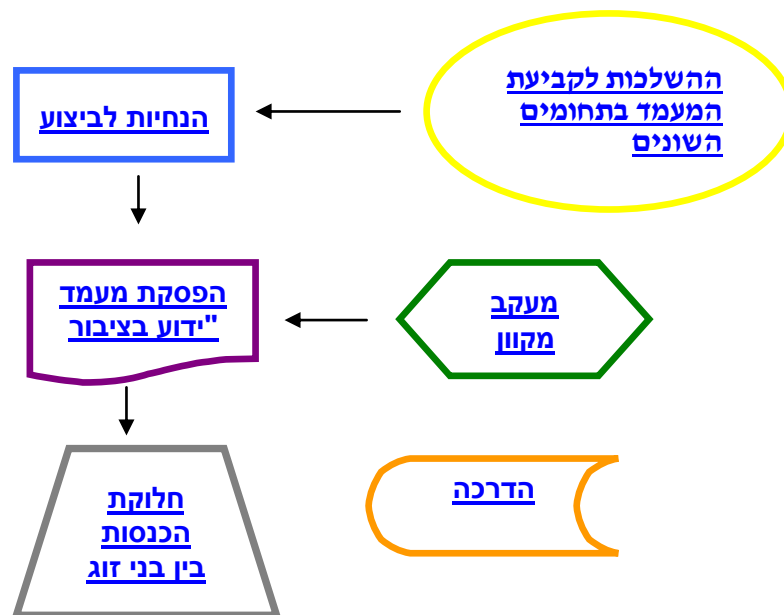
מטרת חוזר זה לרכז את כל ההנחיות הנוגעות לבחינת מעמדם של בני זוג כ"ידועים בצבור", הן בהיבט הביטוחי והן בהיבט הזכאות לגמלאות, זאת על מנת ליצור אחידות מוסדית בקביעת מעמדם.

פתח דבר

הגדרות

עדכון אחרון: ספטמבר 2009

גלריית רכיבים

קישורים רלוונטיים

[סעיף 1 לחוק](#)

[סעיף 238 לחוק](#)

[סעיף 1 – חוק הבטחת הכנסה](#)

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות ומינהל הביטוח והגבייה

נספחים

- א. [שאלון לקביעת מעמד כ"ידועים בציבור".](#)
[א/1. הצהרה "הורה יחיד"/נפרד \(בל/5612\)](#)
[א/2. הצהרה "הורה יחיד/נפרדת \(בל/5613\)](#)
- ב. [תרשים זרימה לקביעת מעמד כ"ידועים בציבור".](#)
- ג. [תהליך הזנת ידוע בציבור במערכת "מבוטח".](#)
- ד. [דף הנחיות לחוקר.](#)
- ה. [נוסחי הודעה לבני זוג בדבר הכרה או אי הכרה במעמדם](#)

רשימת תפוצה

מנהלי הסניפים
מנהלי תחומים בגמלאות
מנהלי תחום ביטוח וגבייה
מנהלי סניפי משנה
סגנים, מנהלי מחלקות, רכזים
פקידי תביעות
פקידי הדלפק הקדמי

נבקשכם להעביר חוזר זה לידיעת כל העובדים

בברכת שנה טובה,

יגאל ברזני
סמנכ"ל ביטוח וגבייה

אילנה שרייבמן
סמנכ"ל גמלאות

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות ומינהל הביטוח והגביה

פתח דבר

לקביעת מעמדם של בני זוג כ"יודעים בציבור" יש משמעויות כבדות משקל, זאת עקב ההשלכות הן לעניין מעמדה הביטוחי של האישה וחיובה בתשלום דמי ביטוח, והן לעניין הזכות לגמלאות השונות הנגזרת ממעמד זה.

יצוטו להלן סעיפי החוק הנוגעים לנושא זה:

• חוק הביטוח הלאומי:

סעיף 1:

"אשתו" – לרבות הידועה בציבור כאשתו והיא גרה עמו"

סעיף 238:

"עקרת בית" – אישה נשואה, למעט עגונה, שכן זוגה מבוטח לפי פרק זה, שאינה עובדת ואינה עובדת עצמאית.

"עובד מבוטח", "עובדת מבוטחת" – למעט מבוטח לפי פרק זה, עקרת בית ואלמנה בת קצבה ולרבות עקרת בית ואלמנה שמשתלמת לה גמלה לפי פרק ט'."

• חוק הבטחת הכנסה:

סעיף 1:

"בני זוג" לרבות איש ואישה הידועים בציבור כבני זוג ומתגוררים יחדיו.

כאמור לקביעה זו משמעות רבה בבואנו לבחון את מעמדם הביטוחי של בני זוג הן לעניין תשלום דמי ביטוח והן לעניין הזכאות לגמלאות וזאת מהסיבות הבאות:

• המשמעות לעניין הכיסוי הביטוחי

"עקרת הבית" אינה מבוטחת לענפים כמו פגיעה בעבודה, שאירים, אבטלה, פש"ר, דמי לידה.

• המשמעות לעניין תשלום דמי ביטוח:

"עקרת הבית" כמשמעותה בסעיף 238 לחוק הביטוח הלאומי, פטורה מתשלום דמי ביטוח גם אם יש לה הכנסות שלא מעבודה.

• המשמעות לעניין גמלאות:

בן הזוג הידוע בציבור משפיע בצורה ניכרת על החלטת הזכאות לגמלה ובמיוחד במקרים הבאים:

1. גמלת הבטחת הכנסה - בחינת זכאות כזוג לרבות מבחן הכנסות
2. גמלת שאירים ותלויים - תשלום קצבת שאירים, תלויים ומענק פטירה
3. גמלת זקנה - מבחן הכנסות בגיל מותנה ותוספת תלויים
4. גמלת סיעוד - מבחן הכנסות לעניין זכאות לגמלה וקביעת ניקוד ל"בודד"
5. דמי אבטלה - מספר ימי הזכאות לדמי אבטלה
6. ביטוח נכות - מעמד האישה (משתכרת/עקרת בית) ותוספת תלויים
7. ילדים - מענק לימודים
8. מזונות - מצב משפחתי המשפיע על שיעור הגמלה
9. אמהות - מענקי לידה, אישפוז ודמי לידה

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות ומינהל הביטוח והגביה

סקירה היסטורית ומועד תחולה :

ביום 18.9.94 קבע בין הדין הארצי, שיש להשוות בין מעמדה הביטוחי של אישה "ידועה בצבור" לזו של "אישה נשואה" (דב"ע נד / 85 / 0 – עוזי ארנן ומיכל אפרת נגד המוסד לביטוח לאומי) וזאת לעניין תשלום דמי ביטוח. המנהלה החליטה לאמץ החלטה זו ולהחילה גם על ענפי הגמלאות השונים.

המשמעות היא שיש להחיל לגבי "ידועה בצבור" את הכללים הנהוגים בחוק הביטוח הלאומי לגבי אישה נשואה לעניין זכויות וחובות.

למען הסר ספק בכל מקרה בו מצויין ידועה בצבור, הכוונה גם ל"ידועה בצבור".

בחוזר ביטוח שמספרו 1218 מיום 4.11.97 נקבע, שבכל מקרה שבו תבקש מבוטחת להכיר בה כ"ידועה בצבור" לעניין "חוק הביטוח הלאומי", יובא הדבר להחלטת תחום הביטוח והגביה בסניף.

בתוקף:

חוזר זה מבטל את כל ההנחיות שהופצו בנושא זה במנהל הביטוח והגביה ובמנהל הגמלאות ותוקפו ממועד פרסומו.

חזרה

הגדרות

"ידועים בצבור" - שני בני זוג המתייחסים אל עצמם כאל בעל ואישה, למרות שהם אינם נשואים, המבחן להתייחסות זו הוא כפול והוא משולב ומצטבר :

ראשית :

הם מקיימים חיי משפחה, דהיינו מערכת יחסים אינטימית שיש בה סממנים המעידים על קשירת גורל ורצון לחיות יחדיו.

שנית :

הם מנהלים משק בית משותף, לא סתם מתוך צורך אישי, נוחות או כדאיות כלכלית, אלא כפועל יוצא טבעי מחיי משפחה, כנהוג וכמקובל בין בעל ואישה, הדבקים אחד בשני בקשר של קשירת גורל לחיים משותפים.

"מגורים משותפים" ניתן להשתכנע ששני בני הזוג גרים יחד באותה הכתובת, גם אם כתובת זו אינה רשומה בתעודת הזיהוי של שני בני הזוג ככתובת מגורים.

"דרכי הוכחה" דרכים להוכחת היות בני הזוג "ידועים בצבור". נושא זה יפורט בסעיף 5.

"פקיד מוסמך" פקיד ביטוח וגבייה, או פקיד תביעות הבטחת הכנסה, שעברו הכשרה והוסמכו לקבל החלטות בנושא "ידועים בצבור".

חזרה

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות ומינהל הביטוח והגביה

ההשלכות לקביעת

המעמד בתחומים

השונים

למעמד "ידועים בציבור" יש השלכות שונות על הזכויות והחובות שחלים על המבוטחים/התובעים בתחומים השונים במוסד לביטוח לאומי. לעתים קיימים אינטרסים מנוגדים מצד המבוטחים או התובעים להיות מוכרים כ"ידועים בציבור" כמפורט להלן:

◆ לעניין חוק הביטוח הלאומי :

לאשה, מבוטחת חובה, שלא עובדת כשכירה או כעובדת עצמאית, יהיה חשוב לקבל הכרה כ"ידועה בציבור", כדי שהאישה תהיה פטורה מתשלום דמי ביטוח, וכדי שכן הזוג, הזכאי לקצבה לפי חוק הביטוח הלאומי, ייהנה מהזכויות המגיעות לו עקב כך.

◆ לעניין חוק הבטחת הכנסה :

הכרה בבני זוג כ"ידועים בציבור" תצמצם את זכויותיהם, שכן כדי להיות זכאים לגמלה, חייב שתנאי הזכאות יתקיימו בשני בני הזוג. די בכך שאחד מבני הזוג לא יענה על התנאים כדי שתישלל הזכאות לגמלה מתא משפחתי המכיל שני בני זוג.

זאת ועוד, קיים אינטרס מצד התובעים שהם לא יוכרו כ"ידועים בציבור" כדי לזכות בקצבות כיחידים עם או בלי ילדים (סך הקצבה לכל אחד מבני הזוג כיחי דים גבוהה מקצבה לשני בני זוג יחדיו).

◆ לעניין נפגעי עבודה ושירים :

כאשר נבחנת זכאות לקצבת שאירים או תלויים, כאשר המבוטח נהרג כתוצאה מפגיעת עבודה או נפטר, יהיה עניין לבת זוגו להוכיח שהייתה בגדר "ידועה בציבור" של המנוח, כדי לקבל קצבת שאירים או תלויים. לעומת זאת, כאשר לאלמנה משתלמת קצבת תלויים או שאירים, והיא חיה עם "ידוע בציבור", יש לה עניין שלא תוגדר כ"ידועה בציבור"/אישה נשואה, כדי שלא יישלל ממנה המשך קבלת קצבת השאירים או התלויים.

◆ לעניין נכות כללית :

אשה שהוכרה כ"ידועה בציבור", שאינה עובדת, תיבחן לעניין נכות כעקרת בית עם כל ההשלכות לכך.

◆ לעניין זיקנה :

תיבחן הזכאות לעניין תוספת בעבור בן זוג.

◆ לעניין דמי לידה :

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות ומינהל הביטוח והגביה

תבחן הזכאות לדמי לידה לגבר אם הוכר כ"ידוע בציבור" של היולדת ואבי הילד/ה.

◆ לעניין מזונות :

תיבחן הזכאות במקרים בהם הוכרה האשה כ"ידועה בציבור" בדומה למי שחזרה ונישאה – זאת לעניין גובה הגימלה

◆ לעניין סיעוד - הזכות לגמלת סיעוד מותנה במבחני הכנסה של שני בני הזוג ולכן יש לתובעים אינטרס שלא להיות מוכרים כידועים בציבור . לקשיש סעודי בודד יש תוספת של ניקוד ולכן גם לצורך קביעת מבחני התלות ק"י ם אינטרס להעלים מידע.

כשאנו בוחנים את מעמדם של בני זוג כ"ידועים בציבור" אנו חייבים לשקול זאת בהתייחס לעובדות המצביעות על מעמדם האמיתי ולא לפי השיקול הכלכלי הנגזר מכך.

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות ומינהל הביטוח והגביה

הנחיות לביצוע

קבלת הצהרה

תובעים המעוניינים שהמוסד לביטוח לאומי יכיר בהם כידועים בציבור ימלאו שאלון לקביעת מעמד "ידועים בציבור". (נספח א)

במקרים בהם תובעת/תוען/ת שאינו ידוע/ה בציבור יש לקבל ממנו/ה הצהרה לגבי המעמד והמצב המשפחתי (טופס בל/5612 לנפרד וטופס בל/5613 לנפרדת-נספחים א1 וא2)

ביצוע חקירת חוץ :

בכל מקרה של בחינת הכרה בבני זוג כ"ידועים בציבור" תשלח חקירת חוץ. החקירה תכלול גביית הודעה מכל אחד מבני הזוג, חקירה סביבתית, חקירת עדים, חברים, שכנים וכן מידע כאמור בסעיף 4.ד. להלן.

- פנו בני זוג לתחום הביטוח והגביה, להכיר בהם כ"ידועים בציבור" – תשלח החקירה על ידי פקיד הביטוח והגביה, בצירוף הנחיות מתאימות לחוקר.
- הוגשה תביעה בגמלאות, שמצריכה בירור מעמד כ"ידועים בציבור" – תשלח החקירה על ידי פקיד הגמלאות הרלוונטי, בצירוף הנחיות מתאימות לחוקר.

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות ומינהל הביטוח והגבייה

אופן הטיפול:

במטרה לפשט את תהליך קבלת ההחלטות ולקבוע אחידות בדרך הטיפול ב"ידועים בציבור", הוחלט לשנות את אופן הטיפול שהיה קיים עד היום והוא יתבצע כמפורט להלן:

- א. תיערך בדיקה ראשונית במערכת "מבוטח" לבדיקה אם קיים מידע שבני הזוג הם "ידועים בציבור"
- ב. אם בני הזוג לא מופיעים כידועים בציבור אזי יש לפעול כלהלן:

1. במקרים בהם אנו נדרשים לקבוע מעמד של "ידועים בציבור" והוגשה תביעה לגמלאות, או שבני הזוג פנו לפקיד הביטוח והגבייה בסניף בבקשה להכיר בהם כ"ידועים בציבור", ימשיך פקיד הביטוח והגבייה המוסמך לקבוע את המעמד, בהתבסס על תוצאות החקירה והפרטים שימולאו בטופס "שאלון לידועים בציבור". **לעניין תביעה להבטחת הכנסה ראה הסעיף הבא.**

2. במקרים בהם הוגשה תביעה לבחינת זכאות לגמלת הבטחת הכנסה, ולהחלטה על קביעת מעמד של "ידועים בציבור" יש השלכה על קביעת הזכאות לגמלה זו, יקבע את המעמד פקיד התביעות המוסמך. המצב המשפחתי יאופיין ע"פ קביעתו של פקיד התביעות, וההחלטה על הכרה בבני זוג כ"ידועים בציבור" תוזרם למערכת "מבוטח". המידע יוצג במסך האינטגרציה לשימוש פקידי התביעות בכל הגמלאות. הוראות הזנת המידע למערכת "מבוטח" – ראה נספח ג'.

3. במקרים בהם יש לפקיד התביעות המוסמך ספק ומדובר בקביעה לפי סעיף ב.2. לעיל, יקיים פקיד התביעות המוסמך התייעצות עם פקיד הביטוח והגבייה המוסמך בסניף והמעמד ייקבע במשותף. אם לא התקבלה החלטה - יועבר התיק למנהל תחום הביטוח והגבייה ולמנהל תחום הגמלאות בסניף לצורך קבלת החלטה. במידה ועדיין לא מתקבלת החלטה, יועבר התיק להתייעצות בתחום הביטוח במשרד הראשי בצירוף הסיבות להתלבטות בקבלת ההחלטה.
4. בכל מקרה, שבו אנו מתבקשים לקבוע אם מדובר ב"ידועים בציבור", והובא לידיעתנו שלבני הזוג, או לאחד מהם, נבדקה זכאות גם על ידי משרד אחר (משרד השיכון, משרד הביטחון, צה"ל וכו'), יפנה הפקיד המוסמך למשרד הרלוונטי, כדי לבדוק מה מעמדו של הפונה במשרד זה וזאת כדי לתמוך בהחלטה.

2. דרכי הוכחה:

כהוכחה למעמדם של בני זוג כ"ידועים בציבור" ישמשו הכללים הבאים גם אם לא כולם מתקיימים:

- א. הצהרה בכתב וחתימת שני בני הזוג בטפסים המפורטים בנספחים א ו2א.

ב. קיימים מאפיינים המצביעים על שותפות וחלוקה בניהול משק הבית במשותף כגון: שני בני הזוג גרים יחדיו באותו מקום מגורים, משתתפים יחדיו בהוצאות משק הבית, עורכים קניות לצרכים משותפים, משתתפים ביחד באירועים משפחתיים, מבלים ביחד, נוסעים לחו"ל ביחד וכדומה.

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות ומינהל הביטוח והגביה

בעת בחינת מקום מגורים , אין הכרח שכתובת זהה תהיה רשומה בתעודות הזהות של שני בני הזוג . רישום כתובת זהה , אצל שני בני הזוג , ופרק הזמן שחלף מביצוע רישום זה , יהוו מדד חזק יותר לקבלת החלטה בדבר היות בני הזוג "ידועים בציבור".

ג. קיים חשבון בנק משותף.

ד. ישנם נכסים משותפים.

ה. ישנם ילדים משותפים.

ו. ישנו חוזה רכישת דירה/שכירות על שם שני בני הזוג.

ז. ישנו הסכם ממון בתוקף לתקופה בה נטען שבני הזוג מנהלים משק בית משותף.

ח. נפטר אדם – יידרש בן הזוג להצהיר על גבי טופס שאלון ל "ידועים בציבור", על מעמדו כידוע בציבור, ולצרף לטופס הוכחות לכך, שהתנהלה מערכת יחסים כבני זוג , לפני הפטירה (חשבון בנק משותף , הוכחות על קניין משותף , ילדים משותפים , נסיעות משותפות , צוואה וכדומה), הצהרות של שני עדים , שיכללו את פירוט התקופה בה הכיר המצהיר את בני הזוג וכן פרטים נוספים היכולים לאשר את הצהרתו . **יש לבחון אם בתקופות שלפני הפטירה הוכרו כבני זוג או כיחידים בענפי גמלאות אחרות.** אין להסתפק בהצלבת המידע אלא **חובה לבצע חקירה לאימות המידע.**

חובה לבחון אם אחד מבני הזוג הצהיר בעבר או מסר מידע הסותר את ההצהרה החדשה וליידע, לפי העניין, את פקיד הביטוח והגביה או את פקיד התביעות המוסמך. יש לידע את הפונים בהשלכות בדיעבד, שעלולות להיגזר ממסירת מידע מטעה, לרבות הסנקציות העשויות להיות מופעלות כאמור בסעיף 327 לחוק.

3. החלטת הפקיד המוסמך

הפקיד המוסמך יבחן את המעמד כ"ידועים בציבור", ויקבע זאת על פי דרכי ההוכחה המפורטות בסעיף 5.

קיימת החלטה של פקיד מוסמך במערכת, היא תהיה תקפה כל עוד אין הצהרה חדשה או הוכחות חדשות הסותרות קביעה זו.

א. החלטה לשלול מעמד כ"ידועים בציבור":

החליט הפקיד שאינו רואה בפונים כ"ידועים בציבור", ישיב להם תשובה מנומקת, **בכתב**, ויבהיר שהם רשאים לערער על החלטה זו בפני בית הדין. (נספח ה/3)

העתק מההחלטה יועבר לידיעת מנהל תחום הביטוח והגביה ולמנהל תחום הגמלאות בסניף, במקרים בהם קיימת תביעה לגמלה או זכאות לגמלה.

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות ומינהל הביטוח והגביה

העתק מההחלטה יישלח לסריקה.

החלטה זו תוזרם למערכת. כך שיהיה לנו ביטוי לכך שנעשתה בדיקה והתקבלה החלטה על ידי פקיד מוסמך.

ב. החלטה לקבוע מעמד כ"ידועים בציבור":

החליט הפקיד המוסמך שמדובר ב"ידועים בציבור", יפעל כלהלן:

- 1) יבהיר לבני הזוג, לרבות שליחת המכתב בנספח ה/3, שכל עוד הם במעמד של "ידועים בציבור", דינם לעניין חוק הביטוח הלאומי כדין בני זוג נשואים, הן לעניין זכויותיהם והן לעניין חובותיהם, **תוך דגש על הבהרת מעמדה של האישה.**
- 2) יבהיר לבני הזוג, שמעמדם כ"ידועים בציבור" ייבדק מעת לעת על ידי המוסד לביטוח לאומי, ואם לא תתקבל תגובתם לבירור זה - נשנה את מעמדם בהתאם למעמד הרשום במשרד הפנים. כמו כן ידגיש שעליהם להודיע למוסד **מיד** על כל שינוי שיחול במעמד זה.
- 3) בענף הבטחת הכנסה יבוצע שימוע במקרים בהם נקבע שמדובר ב "ידועים בציבור" על פי הכללים הרשומים במכתבה של גברת אורנה ורקוביצקי מנהלת אגף וסגנית סמנכ"ל גמלאות, מיום 9.3.08.
- 4) יקבע את מעמדם כ"ידועים בציבור" החל מהיום שבו שוכנע שמתקיים מעמד זה (גם אם המועד קודם למועד הגשת התביעה או הזכאות).
- 5) יזרים את מעמדם כ "ידועים בציבור" למערכת "מבוטח", מתאריך תחילת היותם במעמד זה. מעמדה של האישה, לעניין חובת תשלום, יהיה זהה לאישה נשואה החל מ- 18.9.1994.
- במקרים בהם מתבקש הסניף לאשר מעמדם של "ידועים לציבור" לפני תאריך זה, יופנו להתייעצות עם תחום הביטוח במשרד הראשי, בצירוף חוות דעת מנומקת, של מנהל תחום הביטוח והגבייה בסניף.
- 6) פקיד הביטוח והגבייה, יבדוק האם בתקופה הרלוונטית לקביעת תחילת המעמד, הגיש הפונה תביעה לגימלה או מקבל גימלה וידווח על כך לפקיד הגמלאות הרלוונטי כדי שהאחרון יבדוק אם יש השפעה למעמד שנקבע כ "ידועים בציבור", על הגמלה המשולמת.

חזרה

הפסקת מעמד "ידוע בציבור"

הפסקת מעמד "ידוע בציבור" יכולה להיות גם כתוצאה מהודעה של אחד מבני הזוג על שינוי זה, או בעקבות מידע מהימן שמתקבל במוסד לביטוח לאומי, או כתוצאה ממידע שעולה מבדיקה שנערכה ביוזמת המוסד לביטוח לאומי.

א. "ידוע בציבור" שחל שינוי במעמדו, יתבקש להצהיר על כך בכתב, באמצעות טופס המעקב או ביוזמתו. יש ליידע, את בן הזוג השני אודות השינוי, ולאפשר לו להגיב בתוך 45 יום. לא התקבלה תגובה – יתקבל השינוי.

ב. הפקיד המוסמך יבדוק את אמיתות ההצהרה, ואם ישנו ספק באמיתותה ידרוש חקירה

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות ומינהל הביטוח והגביה

לאימות ההצהרה

- ג. הפקיד המוסמך ישנה את המעמד של בני הזוג, ממעמד של "ידועים בציבור" למעמד, כפי שמצוין במשרד הפנים. שינוי זה יהיה החל מהיום בו הצהיר אחד מבני הזוג על תקפותו.
 - ד. קבע הפקיד המוסמך את מעמדו של אחד מבני הזוג כ "ידוע בציבור" והאחרון מגיש תביעה חדשה וטוען שמעמדו השתנה, ייבחן המעמד מחדש על פי הכללים הכתובים בחוזר זה.
 - ה. החליט פקיד התביעות המוסמך, בעקבות בדיקה שנעשתה, להפסיק את מעמדם של בני הזוג כ"ידועים בציבור", יעדכן מידע זה במערכת "מבוטח", על פי המעמד הפורמאלי של כל אחד ואחד מבני הזוג כפי שהוא רשום במשרד הפנים.
- במסגרת תוכנית העבודה ב "מבוטח", תבנה אפשרות, לפקיד הביטוח והגבייה ולפקיד הגמלאות, להזין "הפסקת מעמד" של "ידוע בציבור". כמו כן יופץ בעתיד מידע אוטומטי לכל פקיד הגמלאות, באמצעות "מערכת מטלות".

[חזרה](#)

[מהלך](#)
[מקוון](#)

מעקב ממוכן אחר מעמדם של ה"ידועים בציבור":

1. אחת לתקופה תיערך בדיקה לגבי מי שנקבע מעמדו כ"ידוע בציבור".
2. החלטה לגבי המשך המעמד או הפסקתו תינתן לפי תוצאות הבדיקה.

בדיקה זו לא תעשה לידוע בציבור שכן זוגו נפטר והוא מקבל גמלה עקב כך

[חזרה](#)

[חלוקת הכנסות בין](#)
[בני זוג](#)

חלוקת הכנסות בין בני זוג שהוכרו כ "ידועים בציבור" מתאפשרת אם הם עומדים בכללי תקנה 24 לתקנות הביטוח הלאומי (הוראות מיוחדות בדבר תשלום דמי ביטוח), תשל"א - 1971.

אם הם לא עומדים בכללי התקנה, צריך כל אחד מבני הזוג לנהל תיק נפרד בגל"ש.

[חזרה](#)

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות ומינהל הביטוח והגביה

[הדרכה](#)

אגף הביטוח והבריאות, האחראי על קביעת מעמד מבוטחים, לרבות מעמד "ידועים בציבור", יעביר, בתיאום עם מינהל הגמלאות, הדרכה והטמעות בנושא זה לפקידי התביעות בהבטחת הכנסה, שיוסמכו לעניין זה.

[חזרה](#)

מידע לנציגי שירות

פקיד התביעות/ פקיד הביטוח והגביה ירשום במסך הלבן כי המקרה נמצא בבדיקה לעניין קביעת מעמד כידועים בציבור

[חזרה](#)

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות ומינהל הביטוח והגביה

נספח א - שאלונים לקביעת מעמד כ"ידועים בציבור".

לצפייה בטופס לחץ כאן

נספח א1 - הצהרה – הורה יחיד/נפרדת

לצפייה בטופס לחץ כאן

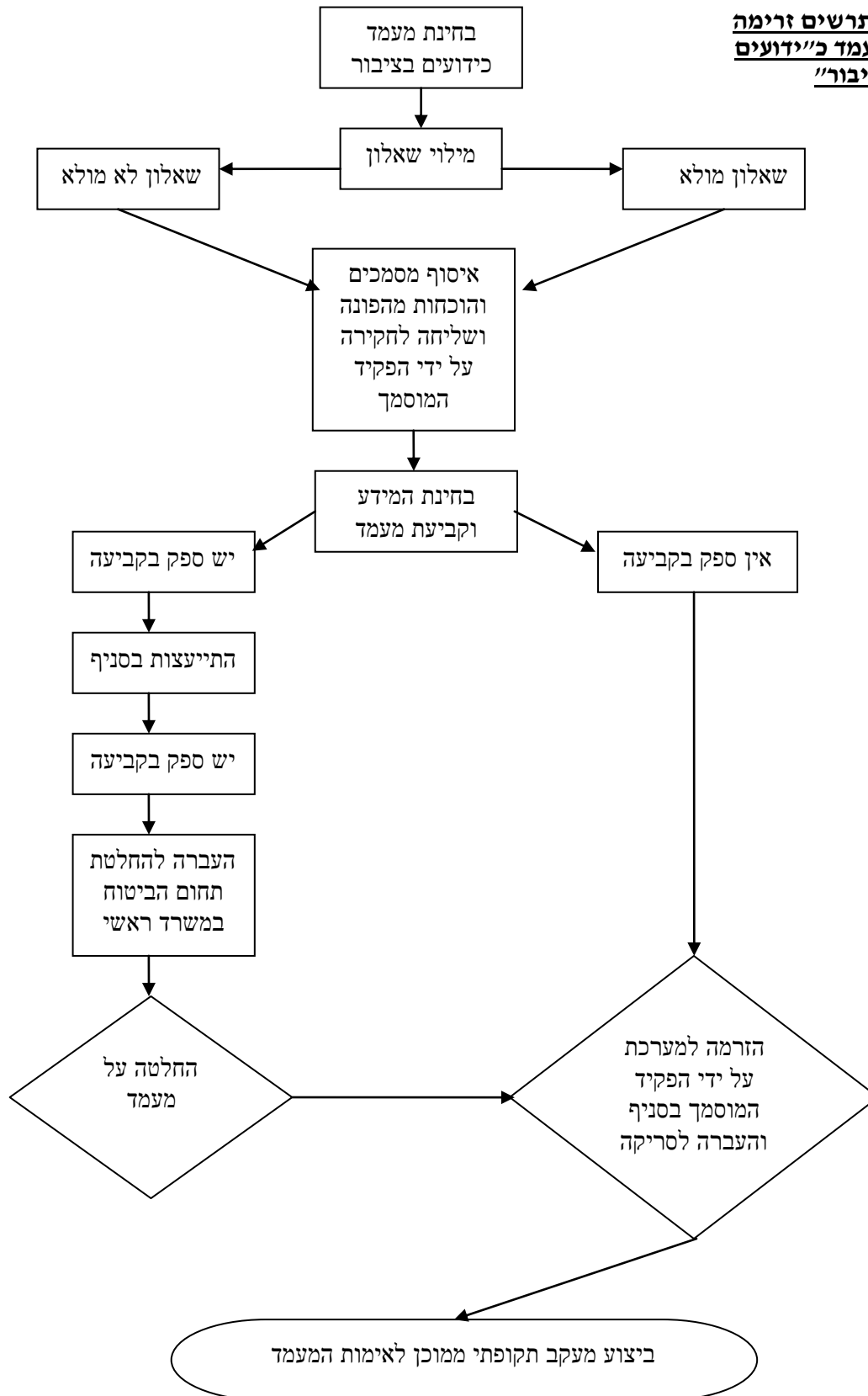
נספח א2 - הצהרה הורה יחיד/נפרד

לצפייה בטופס לחץ כאן

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות ומינהל הביטוח והגביה

נספח ב' - תרשים זרימה
לקביעת מעמד כ"ידועים
בציבור"

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות ומינהל הביטוח והגביה

נספח ג' - אופן הזנת מצב משפחתי "ידוע בציבור" במערכת "מבוטח"

1. כניסה לתעודת הזהות של אחד מבני הזוג במסך 111; הקשת "ח" בשדה "מצב משפחתי" ולאחריו Enter

מבוטח	ח'פה/ 1	111	פרטים אישיים	ניסוי 26/05/2005 11:32
זהות: ת 3				מסך הבא:
לא תושב בערעור				לפני סוף קלט; הסדר אשראי
זהות: ת 8-3			שם: -	מין: זכר
שם אב: -			ת	
תאריך לידה: 01/03/1949			מצב משפחתי: נשוי	נשוי: 01/03/1978
תאריך כניסה: 01/03/1949			ת	
תאריך פטירה: -			ק	שם: -
מנעם מ.פ. : אורח נולה	מ 01/03/1949	(1)	הגירה: -	מפקד: -
שהות בחו"ל: 24/09/2002	עד 01/10/2002	(18)	תושבות: תושב	מ 02/01/2000
חבר בקופ"ח: מכבי		(2)		
כתובת: -			מנוי: -	שלוחה: -
סלפון: -				
חשבון בנק: -				

F1=עזרה, F2=מהיר, F3=חזרה, F9=שליטה, F15=סיום, F24=תושב

2. יפתח חלון הזנה בו יש להזין את הפרטים הבאים:

מתאריך	:	עד תאריך
*מצב משפחתי	:	
זיהוי בן זוג	ת	שם בן זוג
*מקור מידע	=	

- מתאריך - התאריך ממנו הוכרו בני הזוג כ"ידועים בציבור"
- עד תאריך - שדה זה יוזן רק במקרים בהם בני הזוג חדלו להיות "ידועים בציבור" ובמקרים בהם אחד מבני הזוג נפטר.
- מצב משפחתי - יש לבחור בשדה זה את הקוד "יד" שמשמעותו "ידועים בציבור"
- זיהוי בן זוג - יש להקיש את תעודת הזהות של בן הזוג. שם בן הזוג ישתל אוטומטית!
- מקור מידע - בשדה זה יש להקיש את מקור המידע שהביא להכרה בבני הזוג כ"ידועים בציבור".

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות ומינהל הביטוח והגביה

- הקשת F1 על שדה זה תפתח טבלה בה מופיעים מקורות המידע:
- על פי מסמכים – פסק דין, חקירה וכו'.
 - פוליגם – לפי שאילתת אכלס.
 - החלטה מינהלית – כאשר אין מסמכים אך אין ספק במעמד פטירת בן זוג – משמש לסגירת מופע ידוע בציבור עקב פטירה של אחד מבני הזוג.
 - אין לבחור במקור מידע המסומן "פקטיבי פקיד".

3. לאחר הזנת כל הפרטים שצוינו לעיל יש להקיש F12 לעדכון ולבצע סוף קלט.

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות ומינהל הביטוח והגביה

נספח ד - דף הנחיות לחוקר

לצפייה בדף ההנחיות [לחץ כאן](#)

נספח ה – נוסח הודעה למי שהוכרו כ"ידועים בציבור"

1. הכרה בבני זוג כ"ידועים בציבור" כששני בני הזוג בחיים :

לכבוד גב' _____ ומר _____ בכתובת _____
א.ג.ג,
<u>הנדון: הכרה כידועים בציבור לעניין חוק הביטוח הלאומי</u>
<p>בהמשך לבקשתכם מיום _____ להכרה בכם כ"ידועים בציבור", לעניין חוק הביטוח הלאומי, הגענו להחלטה כי יש להכיר בכם כמי שידועים בציבור כבני זוג, וזאת החל מתאריך _____ .</p> <p>החלטתנו זו מתבססת על הממצאים שיש בידינו לפיהם הינכם מקיימים משק בית משותף ואורח חיים של מי שהם ידועים בציבור כבני זוג. כל עוד הנכם במעמד זה , דינכם לעניין <u>חוק הביטוח הלאומי</u> כדין בני זוג נשואים, הן לעניין זכויותיכם והן לעניין חובותיכם.</p> <p>יודגש, כי עלפי חוק הביטוח הלאומי, רואים בגבר כמבוטח חובה, כל עוד הוא תושב ישראל. לעומת זאת, מעמדה של אישה נבחן גם על פי מעמדה האישי : היותה עובדת מבוטחת או עקרת בית . כל עוד האישה עובדת - היא חייבת בתשלום דמי ביטוח כמי שהיא "עובדת מבוטחת" - והיא זכאית לזכויות המוקנות בחוק מכוח מעמדה זה.</p> <p>אולם, אם האישה תפסיק לעבוד , היא תוגדר כ "עקרת בית" מובהקת. – וככזו, מעמדה הביטוחי יהיה שונה מזה של הגבר וזכאותה לגמלאות השונות תהיה כפופה להתייחסות ל"עקרת בית" בפרקי החוק השונים.</p> <p>מעמדכם כ"ידועים בציבור" ייבדק מעת לעת ע"י המוסד לביטוח לאומי ואם לא תתקבל תגובה לפניה בנדון , ישונה מעמדכם האישי בהתאם לרישום במרשם התושבים.</p> <p>הנכם מתבקשים להודיענו <u>מיידית</u> על כל שינוי שיחול במעמד זה , על מנת שנעדכן את הנתונים אצלנו בהתאם למעמדכם האמיתי.</p>

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות ומינהל הביטוח והגביה

2. דחיית זכאות בהבטחת הכנסה בעקבות הכרה בבני זוג כידועים בציבור:

לכבוד

גב' _____ או מר _____
בכתובת _____

ג. א. נ.

הנדון: גימלה להבטחת הכנסה – בדיקת זכאות בנפרד מבן הזוג

הרינו להודיעך על דחית תביעתך הנ"ל.
על פי סעיף 1 לחוק הבטחת הכנסה, בני זוג הם "לרבות איש ואישה
הידועים בציבור כבני זוג ומתגוררים יחדיו".

החלטתנו זו מתבססת על הממצאים שיש בידינו לפיהם הינכם מקיימים
משק בית משותף ואורח חיים של מי שהם ידועים בציבור כבני זוג.

בכבוד רב,

פקיד ביטוח וגבייה / פקיד תביעות

המוסד לביטוח לאומי - מינהל גמלאות ומינהל הביטוח והגביה

3. דחיית הכרה בבני זוג כ"ידועים בציבור"

לכבוד

גב' _____ ו/או מר _____
בכתובת _____

א.ג.נ.,

הנדון: דחיית הכרה כידועים בציבור לעניין חוק הביטוח הלאומי

בהמשך הפנייה להכרה בך וב _____ כ"ידועים בציבור" לעניין חוק הביטוח הלאומי, ערכנו בירור ממנו עולה כי אין להכיר בכך כמי שידועים בציבור בבני זוג, וזאת מהנימוקים הבאים:

1. _____
2. _____
3. _____

ניתן לערער על החלטתנו זו בפני בית הדין לעבודה תו ד 6 חודשים מיום קבלת מכתבנו.

בכבוד רב,

פקיד ביטוח וגבייה / פקיד תביעות